



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **D. M.**
státní příslušnost: Xe
t. č. pobytem X
doručovací adresa X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2023, č. j. OAM-275/ZA-ZA11-ZA04-2022,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí žalovaného, který neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Krajský soud se musel vypořádat s tím, zda žalobcem uváděné důvody – ozbrojený konflikt na Ukrajině, kde od dětství žil a absence zázemí v Gruzii – neměly žalovaného vést k udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 15. 3. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Z pohovoru, který žalovaný se žalobcem provedl, vyplývá, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je válka na Ukrajině. Žil tam od svých šesti let spolu s matkou a bratrem. Neměl však žádné pobytové oprávnění. Matka neměla dost prostředků k jeho legalizaci. V Česku žije otec žalobce, se kterým je v občasném kontaktu. Otec zde několikrát neúspěšně žádal o mezinárodní ochranu. V rodné Gruzii žalobce nemá žádné příbuzné. Vyrůstal na Ukrajině odkud utekl do Česka před válkou. Dům v Gruzii rodiče prodali, jakmile se přestěhovali na Ukrajinu. Gruzii od dětství nenavštěvoval, nemá k této zemi žádný vztah, gruzínštinu neovládá. Nyní by se proto neměl kam vrátit. Nemá v Gruzii nikoho, kdo by mu pomohl. V Česku žalobce žije s ukrajinskou přítelkyní, která zde pobývá na základě víza za účelem strpění. Žalobce popřel, že by mu při návratu do Gruzie hrozilo jakékoliv nebezpečí. Jediným problémem je, že tam nikoho nemá a neměl by kde bydlet. Na Ukrajinu se žalobce bojí vrátit kvůli probíhajícímu válečnému konfliktu.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 4. 2023, č. j. OAM-275/ZA-ZA11-ZA04-2022 („rozhodnutí žalovaného“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Žalobce podle něj netvrdil, že by ve vlasti uplatňoval politická práva ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Ani neuváděl skutečnosti, ze kterých by plynulo, že mu hrozí pronásledování pro některý z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce e nemůže vrátit do země původu z jediného důvodu, že vyrůstal od šesti let na Ukrajině.
4. Žalovaný nenašel ani důvod pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany. Žalobce neuvedl, že by mu měl hrozit trest smrti nebo špatné zacházení. Žalovaný se zabýval situací gruzínských občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Z informací ve spisu plyne, že gruzínské státní orgány se těmito svým občanům snaží vytvořit podmínky pro jejich zpětnou reintegraci do gruzínské společnosti. S takovou pomocí rozhodně žalobce nemůže počítat v Česku, tedy v zemi, která vůči němu nemá žádné závazky vyplývající ze státoobčanského poměru. Žalobcem tvrzená absence zázemí, která mu brání v návratu do Gruzie, mu nijak nebránila přicestovat do Česka, kde rovněž žádné zázemí nemá. Žalobci nehrozí ani vážná újma v souvislosti s ozbrojeným konfliktem. Takový konflikt v Gruzii neprobíhá. Jeho vycestování neodporuje ani českým mezinárodními závazkům.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

5. Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně posoudil skutkový stav věci. Kdyby se žalobce vrátil do rodné Gruzie, ocitl by se tam bez prostředků, znalosti místních reálií, jazyka a bez jakýchkoliv sociálních vazeb. V důsledku zmíněných nedostatků by se propadl do bída a hrozilo by mu nelidské či ponižující zacházení. Žalobce se domnívá, že by mu měl žalovaný udělit mezinárodní ochranu, jelikož se ocitl v „právní mezeře mezi Ukrajinou a Gruzii.“ Bez vlastního zavinění nemá žádný vztah k zemi původu. A v zemi, kde vyrůstal, zuří válka. V Česku žalobce žije se svojí přítelkyní. V zemi původu by se paradoxně cítil nejvíce vykořeněný. Představa, že by se po odcestování do Gruzie mohl vrátit do Česka, je iluzorní. Na takovou cestu nemá prostředky. Přemístění do Gruzie by proto pro žalobce znamenalo významný zásah do jeho soukromého a rodinného života. Rozhodnutí je formalistické. Žalovaný nezhodnotil celkový dopad případného přemístění žalobce do země původu na jeho život.

6. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Řádně zjistil skutkový stav a v řízení postupoval v souladu se zákonem. Neshledal, že by žalobce splňoval důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný při posuzování žádosti vycházel především z výpovědi samotného žalobce. Je zřejmé, že o mezinárodní ochranu žádá pouze z důvodu legalizace pobytu. Žádost podal den před uplynutím doby pobytu na základě bezvízového styku. S odkazem na judikaturu týkající se posuzování zásahu rozhodnutí do rodinného života cizince v azylovém řízení žalovaný uvádí, že v případě žalobce nejde o natolik výjimečnou situaci, aby pouhá nutnost vycestování byla nepřiměřeným zásahem. Ze žaloby podle žalovaného plyne, že se žalobce domáhá udělení humanitárního azylu. Žalovaný ve svém rozhodnutí přezkoumatelně zdůvodnil, proč nepřistoupil k jeho udělení.

IV. Právní posouzení věci

7. Žaloba *není důvodná*.
8. Žalobce své námitky koncipuje velice obecně. Namítá, že žalovaný řádně neposoudil jeho situaci. Neuvádí však, které konkrétní skutečnosti měl opomenout. Ani nepokazuje na konkrétní ustanovení zákona o azylu, které měl žalovaný porušit.
9. Obsah odůvodnění rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany v první řadě předurčují důvody, které v řízení uvede žadatel. Právě jeho stíhá břemeno tvrzení. Je především na něm, aby věrohodně tvrdil a v rámci svých možností prokázal skutečnosti, které mohou mít relevanci z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Žalobce ale v řízení neuváděl žádné důvody, které by měly relevanci pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Popřel, že by mu při návratu do vlasti hrozilo jakékoliv nebezpečí ze strany státních orgánů nebo soukromých osob. Žalovaný se také zabýval, zda v případě žalobce existuje důvod hodný zvláštního zřetele, který by odůvodňoval udělení humanitárního azylu. Žádný takový důvod ale nenašel. Své závěry dostatečně zdůvodnil. Žalobce ani ve své stručné žalobě neuvádí žádné skutečnosti, které se daly považovat za důvod hodný zvláštního zřetele.
10. Primárním důvodem, proč žalobce přicestoval do Česka a požádal zde o mezinárodní ochranu, byla válka na Ukrajině, kde dlouho žil. V azylovém řízení však žalovaný posuzuje existenci hrozícího pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy ve vztahu k zemi původu žadatele. A tou je v případě žalobce Gruzie. Válka na Ukrajině bohužel nemá v jeho případě relevanci pro možnost udělení mezinárodní ochrany.
11. Dalším důvodem, o kterém žalobce mluvil, byla absence jakéhokoliv zázemí v Gruzii. I tímto důvodem se žalovaný zabýval a poukazoval na konkrétní formy pomoci, kterou stát poskytuje svým občanům při návratu a které by měl k dispozici i žalobce.
12. V žalobce pak žalobce namítá, že jeho vycestování z Česka by bylo výrazným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Poukazuje na to, že v Česku má přítelkyni, která mu poskytuje zázemí a podporu. Tato námitka má relevanci z pohledu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ve znění do 30. 6. 2023). Podle tohoto ustanovení se za vážnou újmu coby důvod pro udělení doplňkové ochrany považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
13. Samotná existence rodinného nebo soukromého života však automaticky neznamená povinnost udělit doplňkovou ochranu za účelem jeho realizace. Je třeba zkoumat, zda případné vycestování nepředstavuje rozpor s čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech („Úmluva“). Vycestování z Česka, které se zároveň nepojí se zákazem vstupu (jako je tomu u správního vyhoštění), bude porušovat čl. 8 Úmluvy jen naprosto výjimečně. Bude se jednat

o situace, ve kterých si žadatel vytvořil v Česku takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území Česka (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, nebo ze dne 2. 1. 2012, č. j. 6 Azs 35/2011-47). Bude tomu tak zejména v případech, ve kterých půjde o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah – nejčastěji dlouholeté manželství či dokonce rodiny s dětmi –, že i s ohledem na stupeň integrace jednotlivých členů rodiny bude možné vyloučit pravděpodobnost reálné zpětné integrace v zemi původu cizince (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018-32, bod 19).

14. Žalovaný se sice tímto důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve svém rozhodnutí nijak blíže nezabýval. Na druhou stranu žalobce klade důraz na svůj soukromý a rodinný život teprve v žalobě V řízení o udělení mezinárodní ochrany neuváděl, že by v České republice měl natolik silné osobní vazby, které by jeho vycestování bránily. Svou žádost neopíral o své vazby na Česko, ale o jejich absenci v Gruzii. Žalovaný má nicméně pravdu v tom, že před vycestováním z Ukrajiny žalobce neměl žádné vazby ani v Česku, přesto si je dokázal vytvořit. Sice tu žije jeho otec, ale sám žalobce uvedl, že je s ním v kontaktu pouze příležitostně. Jeho přítelkyně pobývá v Česku na základě víza strpění, které je svou povahou pouze dočasné.
15. Mezinárodní závazek Česka respektovat soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy není absolutní. Žalovaný správně poukazuje na to, že Úmluva neukládá státu všeobecnou povinnost respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive povinnost napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47). Státy proto nemusí bezpodmínečně respektovat právo na soukromý a rodinný život cizince a udělit mu za tímto účelem pobytové oprávnění či dokonce mezinárodní ochranu.
16. Případ žalobce tedy bohužel není takovým výjimečným případem, aby již pouhé vycestování zakládalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života. To, že se žalovaný blíže nevěnoval posouzení otázky, zda případné vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s čl. 8 Úmluvy, v tomto konkrétním případě nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, která by musela krajský soud vést k jeho zrušení. Žalovaný se správně a dostatečně vyprávěl s důvody, o které žalobce opřel svou žádost o mezinárodní ochranu.
17. Soud lidsky chápe tíživou životní situaci, ve které se žalobce ocitl. V zemi, kde žil téměř celý svůj život, zuří válka. A v zemi, jejíž je státním občanem a do které by se měl nyní vrátit, nikoho nemá. Pravidla pro udělení mezinárodní ochrany jsou ale přísná. Zmíněné skutečnosti v případě žalobce nemají potřebnou relevanci. Pokud proto žalobce bude chtít zůstat v Česku, bude muset najít jinou cestu, než je žádost o mezinárodní ochranu.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
19. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 31. července 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce